

Újdonságok, határidők a 2009. évről benyújtandó 0953 és 0953E személyi jövedelemadó bevallásokban

A 2008. év decemberében, a 2009. évben év közben, valamint novemberben kihirdetett módosító törvények rendelkezései szerint változtak a magánszemélyek 2009. évi adókötelezettségének teljesítésére vonatkozó szabályok.

Az adókötelezettség teljesítését nagymértékben megkönnyíti az önadózás 2008. évben bevezetett formája, az állami adóhatóság közreműködésével elkészíthető egyszerűsített bevallás.

A 2009. évre vonatkozó adókötelezettség teljesítésekor a magánszemély a következő három lehetőség közül választhat:

- önadózóként benyújtja a 0953-as bevallást,
- az adóhatóság közreműködésével egyszerűsített bevallást (0953E) nyújt be,
- a munkáltatótól (társas vállalkozástól) kéri az éves adójának a megállapítását (09M29).

I. Tájékoztató a 0953-as bevallásról

A 0953-as nyomtatványon kell bevallani, illetve elszámolni a 2009. évi személyi jövedelemadót, a különadót, az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulást, az egészségügyi hozzájárulást és az egyéni vállalkozónak nem minősülő magánszemély járulékát. Ebben az évben is visszaigényelhető a bevallásban a járulékfizetési felső határt meghaladóan levont járulék összege.

A 0953-as bevallás benyújtására, az adó megfizetésére előírt határidő az egyéni vállalkozónak nem minősülő és az általános forgalmi adó fizetésére nem kötelezett magánszemélyek, valamint a tevékenységüket 2009. évben megszüntető egyéni vállalkozók esetében

2010. május 20.

A bevallás az egységcsomagban található borítékban 2010. május 20-áig díjmentesen postára adható.

A 0953-as nyomtatvány az APEH honlapjáról (www.apenh.hu) is letölthető és az internetes program segítségével kitölthető.

Az ÁNYK platform független keretprogram által nyújtott különleges szolgáltatást már az adózók teljes körének biztosítani tudja az adóhatóság, nem csak azoknak, akik Windows operációs rendszert használnak. Az ÁNYK program biztosítja az ún. aktív help alkalmazását, amely az egyes sorok kitöltése során, egy új ablakban a kitöltéshez szükséges útmutatót jeleníti meg. Így bármikor, amikor szükségesnek tartja adózó, megnézheti az adott sorhoz tartozó magyarázatot. További előnye az internetes program alkalmazásának, hogy az ott található útmutató lényegesen részletesebben tartalmazza a magyarázatokat (pl.: az ingatlan értékesítésével összefüggő régi szabályok is olvashatók, a hatályos előírások mellett). Az alkalmazással összefüggő leírást figyelmesen olvassák el, mert ez biztosítja, hogy valóban könnyen lehessen élni a program adta lehetőséggel.

Az internet alkalmazása biztosítja, hogy számszakilag pontos adatot tartalmazzon a bevallás. Figyelnie kell adózóknak azonban arra is, ha átír (javít) egy korábbi értékadatot, mindig vegye igénybe a „mezők újraszámolása” menüpontot, mert így biztosan helyes lesz a bevallás. Célszerű a kinyomtatás (elektronikus elküldés előtt) az „ellenőrzés” menüpont igénybevétele, mert az esetleges további összefüggésre még felhívja a program a bevallást készítő figyelmét. A bevallás kitöltő program alkalmazása ez évtől biztosítja a bevallás „közvetlen” elküldési lehetőségét is, így nem szükséges az Ügyfélkapu igénybevétele.

Az internetes program segítségével kitöltött bevallását elektronikus úton is benyújthatja az a magánszemély, aki a **polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő**

központi szervnél, bármelyik okmányirodában, vagy az állami adóhatóságnál regisztráltatta magát.

A visszaigényelhető adót, járulékot ebben az évben is a bevallás benyújtásától számított 30 napon belül kaphatják meg az adózók.

Az a magánszemély, aki a bevallási kötelezettségét az előírt határidőre nem teljesíti, 2015. december 31-éig a 0953-as bevallási nyomtatvány benyújtásával pótolhatja azt.

Fontosabb változások

A bevallás főlapjára visszakerült a visszaigényelhető összeg utalásához szükséges adatokat tartalmazó tábla. Amennyiben a visszaigényelt összeg utalásához postai címet ad meg a magánszemély, figyelemmel kell lennie arra, hogy az irányítószám és helységnevé megadását követően a közterület neve, jellege stb. megadásához csak a megadott 24 karaktert használhatja fel. Változott a korábbi években megismert adótábla, a 18%-os adókulccsal számított jövedelemrésze, amely 1,7 millió forintról 1,9 millió forintra emelkedett. A hatályba lépő törvényt 2009. július 1-től kell alkalmaznia a munkáltatónak, még pedig visszamenőleges hatállyal, tehát a teljes adóévre vonatkozóan. Az 1,9 millió forint feletti összevont adóalapba tartozó jövedelemrész utáni adókulcs nem változott, 2009. adóévre is 36% maradt.

Emelkedett a szociális gondozói díj adóterhet nem viselő járandóságnak nem minősülő része 120 ezer forintról 180 ezer forintra.

Megszűnt a 35%-os osztalékadó, ezért a 25%-os osztalékadót a 2008. évre jóváhagyott osztalékra is lehet alkalmazni.

A 2009. évről benyújtandó bevallásban teljesen új felépítésben található meg az adókedvezmények kiszámításához felhasználható lap (0953-01), tekintettel arra, hogy a 2009. évben megváltozott a legtöbb kedvezmény érvényesítésének számítási módja. A legtöbb kedvezmény (összevont kedvezmények) esetében a kedvezményre jogosító befizetéseket kell összesíteni (adókedvezmény alapja) és ezen összeg 30%-a, legfeljebb 100 000 Ft vehető igénybe akkor, ha a magánszemély éves bevallásköteles jövedelme a 3 400 000 Ft-ot nem haladja meg. E feletti jövedelem esetén, 3 900 000 Ft bevallásköteles jövedelemig csökkentett összegben lehet a kedvezményt érvényesíteni.

A magánszemélynek továbbra sem kell nyilatkoznia az állami adóhatóság felé az esetleges köztartozásairól, ha a bevallása szerint visszajáró összeg kiutalását kéri. Ettől függetlenül az adóhatóság az adóbevallás szerint visszajáró összeg kiutalását csak abban az esetben teljesítheti, ha az adózónak nincs az adóhatóságnál nyilvántartott, adók módjára behajtandó köztartozása.

Az adóhatósághoz beérkezett 2.078.734 db 0953-as bevallás, a 2008. adóév hasonló időszakában 1.825.227 db 0853-as bevallás érkezett.

A beérkezett 0953-as bevallásokból 1.060.910 db, míg 2008. év ezen időszakában 981.625 db tartalmazott visszaigénylést. A befizetési kötelezettséget tartalmazó bevallások darabszáma 2009-ben 458.422, 2008-ban 478.835 db.

Az egy főre jutó visszaigényelt összeg 2009-ben 52.906 Ft-ra emelkedett, a 2008. évi 50.431 Ft-tal szemben.

Leggyakoribb hibák az '53-as adóbevallásban

- Jellemzően, hiányzik az adózó aláírása a papíralapon benyújtott bevallásról, de gyakran előfordul a téves adóazonosító szám feltüntetése is – férj adóazonosítóját írja a be a feleség vagy elír adózó egy számot – ilyenkor a bevallás hibásnak minősül, függetlenül attól, hogy számszakilag tökéletes a kitöltése.
- Sokszor előfordul, hogy nem jelölik meg a bevallás főlapján, ha a visszaigényelhető összeget vissza szeretnék kérni az adózók.
- Abban az esetben, ha a magánszemély jövedeleméből a kifizető adóelőleget vont le, azt az összeget nem a megfelelő sorban tünteti fel az adózó, mert saját kötelezettségként írja be, nem a

kifizető által levont adóelőlegként. Ekkor fizetési kötelezettsége keletkezhet az adózónak a bevallása szerint, holott valójában erről szó sincs.

- Gyakran előfordul, hogy az adózó munkáltatójának nyilatkozott és kérte a munkáltatói adómegállapítást, és utóbb beadja a 0953-as bevallását is, de erről nem értesíti az adómegállapítással megbízott munkáltatóját.
- Sokan követik el a rendelkezési jogosultság (önkéntes kölcsönös biztosító pénztári kedvezmény esetében) során, hogy a saját folyószámlájukat tüntetik fel az utalás helyeként. Többen feledkeznek el a különadó fizetési kötelezettségük bevallásáról is.

II. Tájékoztató az egyszerűsített bevallásról

2008. évtől a magánszemély a személyi jövedelemadó megállapítási kötelezettségének az önadózás keretén belül, az állami adóhatóság közreműködésével elkészített **egyszerűsített bevallással** is eleget tehet. **Az adóhatóság egy lehetőséget kínált annak érdekében, hogy minél kevesebb időt kelljen a magánszemélynek a bevallása kitöltésére fordítani.**

Határidők:

2010. április 30-ig, az érvényes nyilatkozat esetén a 0953E bevallás ajánlatot kézhez kapták a megadott postai vagy e-mail címre, elektronikus tárhelyre a magánszemélyek.

2010. május 20-a a 0953E bevallás visszaküldése postai/elektronikus úton az adóhatóság részére.

Az adóhatósághoz a végleges adatok alapján **244.319 db** 0953Ny jelű nyilatkozatot nyújtottak be a magánszemélyek, amely az egyszerűsített adóbevallás elkészítésének az egyik feltétele. Ebből a benyújtási határidőt követően beküldött, érvénytelen nyilatkozatok száma **5.668 db**.

A nyilatkozatok felülvizsgálata során a törvényi feltételeknek nem megfelelő nyilatkozatot adó **422** magánszemélyt az adóhatóság levélben tájékoztatta az elutasítás okáról és arról, hogy a bevallási kötelezettségüket a 0953-as bevallás beadásával kell teljesíteniük. A nyilatkozat benyújtását követően elhunyt **113** magánszemély, továbbá a duplán benyújtott, vagy cím és egyéb azonosító adatot nem tartalmazó és ezért hibás, javíthatatlan nyilatkozatot adó **785** magánszemély kapott értesítést.

A törvények változásának köszönhetően bővült azon adózói körök száma, akik a 2009. adóévre vonatkozóan az egyszerűsített bevallást választhatják.

- Ha a magánszemély az Ekho törvény rendelkezéseinek megfelelően, jogszerűen választotta a bevételének adózására ezt a módot és a kifizető a magánszemélyt terhelő adót levonta.
- Ha a magánszemély olyan jövedelmet szerzett, amelyet 11%-os egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség terhel és azt a munkáltató/kifizető teljes egészében megfizette, vagy ha csak a bevallásával egyidejűleg köteles a magánszemély az egészségügyi hozzájárulás megfizetésére.

Az ajánlat mellékleteként az 1+1%-os rendelkező nyilatkozaton túl, az adóhatóság közli az ajánlat alapjául szolgáló, rendelkezésére álló adatokat is, így a munkáltató(k) és/vagy kifizető(k) magánszemélyre vonatkozó adatszolgáltatásait, továbbá az adókedvezmény(ek)re jogosító igazolás(ok)kal kapcsolatos adatokat. A magánszemély a birtokában lévő igazolásokkal össze tudja hasonlítani a megküldött adatokat, amelyekből az adóhatóság számolt. **Az ajánlattal összefüggő tájékoztató levélben minden fontos információt megtalálhatnak a magánszemélyek.**

Ha a bevallási kötelezettség elektronikus teljesítése érdekében az okmányirodánál még nem regisztrált magánszemély, a nyilatkozat nyomtatványon megadott e-mail címmel felhatalmazhatta az adóhatóságot, hogy az adatokat az e-mail címére küldje meg. Ebben az esetben a **megadott e-mail címre nyolc számjegyből álló biztonsági (azonosító) kódot küldött el a hivatal.** A megadott biztonsági (azonosító) kód és az adóazonosító jel megadása után lesz lehetősége megnyitni az adóhivatal által elkészített bevallás ajánlatot.

Ha a magánszemély nem kapta meg a 0953E bevallás ajánlatot, bármelyik Ügyfélszolgálati Irodában beszerezheti azt.

A 0953E bevallás ajánlatban az adóhatóság által közölt adatok az arra kijelölt rovatokban javíthatók, felülírhatók, ha a magánszemély véleménye, a rendelkezésre álló igazolások, illetve döntése alapján nem ért egyet azokkal. A lehetőségen túl az adózónak kötelezettsége is a bevallás ajánlat javítása akkor, ha olyan jövedelemről van igazolása, mely az előzetes kitöltésben nem szerepel, illetve ha a jövedelem nagysága oly módon változik, hogy a szja-törvényben meghatározott jövedelem korlát okán az szükséges.

A 2009. adóév vonatkozásában **237.331** magánszemély felelt meg az egyszerűsített bevallási ajánlat készítés feltételeinek, azonban **951** magánszemély a bevallási kötelezettségét időközben már teljesítette. A kedvező változásoknak köszönhetően a kizártak köre jelentősen csökkent. A 2008. évben **29.690**, a 2009. évben **7.354** magánszemély nem felelt meg a jövedelem adatok alapján az egyszerűsített bevallás ajánlat készítésének. A 2008. évben **13.822**, a 2009. évben **6.872** fő magánszemély kapott értesítő levelet az adóhatóságtól, akinek munkáltatói/kifizetői adat hiányában nem készült ajánlat. Az adóhivatal **222.154 bevallási ajánlatot kézbesített postai, illetőleg elektronikus úton.**

A 2008. évhez képest a **duplájára emelkedett** azoknak a magánszemélyeknek a száma, akik a bevallási ajánlatukat elektronikus formában kérték. A 2008. évben 22.322, míg 2009. évben 41.243 magánszemély élt az elektronikus küldés lehetőségével.

Eddig **96.752** magánszemély küldte vissza az egyszerűsített bevallását.

Az aláírt, módosítás, kiegészítés nélkül visszaküldött bevallás esetén a fizetési kötelezettséget **2010. május 20-áig** kell teljesíteni, függetlenül attól, hogy a magánszemély a bevallást mikor juttatja vissza az adóhatósághoz. Abban az esetben, **ha az adóhatóság honlapján közzétett program segítségével módosítja a bevallást az adózó** és azt elektronikus úton vagy kinyomtatva, papíron küldi vissza az adóhatósághoz az adózó, úgy szintén **május 20-áig kell** megfizetni az adót. **Ugyanis ilyen esetben az adóhatóság külön értesítést nem küld.**

Az adóhatóság a módosított, kiegészített bevallás esetében az újraszámolást követően az adózót levélben értesíti a bevallás adatairól, amennyiben visszafizetendő adót állapít meg, az adót a **tértivevényes értesítés kézhezvételétől számított 30 napon belül** kell megfizetni.

A visszatérítési jogosultságot tartalmazó bevallás esetén a **beérkezéstől számított**, illetve a javításról levélben történő **tértivevényes értesítésnek a kézhezvételétől számított 30 napon belül utalja ki az adóhatóság a magánszemély részére a visszajáró összeget.**

Az elfogadott, jóváhagyott 0953E bevallás (javítás után is) az önadózás keretében teljesített 0953-as bevallással és a munkáltatói adó-megállapítással egyenértékű bevallásnak minősül.

A pótlékmentes legfeljebb **négy egyenlő részben** részletfizetés igénybevételéről a magánszemély a 0953E bevallás ajánlaton nyilatkozhat.

Az egyszerűsített bevallás **önellenőrzését, adózoí javítását (helyesbítését) a bevallás benyújtására előírt határidőt követően a 0953-as bevallás megfelelő kitöltésével lehet végrehajtani.**

Ha az egyes nagy értékű vagyontárgyakat terhelő adóról is bevallást kell benyújtani, akkor azt a 1042-es bevalláson, a 0953E bevallástól függetlenül, önállóan 2010. május 20-ig kell teljesíteni.

III. A 0953 és 0953E bevallásban kérhető részletfizetési lehetőség

Az adózás rendjéről szóló törvény 2010. január 1-től hatályos módosítása szerint, a vállalkozási tevékenységet nem folytató, általános forgalmi adó fizetésére nem kötelezett magánszemély személyi jövedelemadó bevallásában nyilatkozhat úgy, hogy **a bevallott, 100 000 Ft-ot meg nem haladó személyi jövedelemadó fizetési kötelezettségét** pótlékmentes részletfizetés keretében, **az esedékességtől számított legfeljebb 4 hónapon keresztül, havonként egyenlő részletekben teljesíti.** Ebben az esetben nem kell külön kérelmet benyújtania és nem kap határozatot az adózó, mert amennyiben a feltételeknek megfelel, úgy „automatikusan élhet a részletfizetés lehetőségével, de csak a személyi jövedelemadó kötelezettsége tekintetében.

Amennyiben igénybe veszi (veheti) a kedvező részletfizetési lehetőséget, az első részlet megfizetésére az egységcsomagban található személyi jövedelemadó csekk felhasználható (103-as adónem kód). A választott időtartamnak megfelelően a többi, szükséges csekk, bármelyik ügyfélszolgálati irodában beszerezhető. A központi ügyfélszolgálatokon lehetőséget biztosít az Adóhatóság az adó befizetésére, az úgynevezett POST terminálon. A fizetési könnyítés általános szabályai szerint, továbbra is lehetőség van kérelem alapján, ha a feltételek fennállnak, részletfizetést (akár több hónapra is) vagy fizetési halasztást kérni.

A kedvezmény igénybevételének személyi feltételei:

- csak magánszemély érvényesítheti,
- vállalkozói tevékenységet nem folytatott 2009-ban,
- általános forgalmi adó fizetésére nem kötelezett.

A kedvezmény igénybevételének további feltételei:

- a bevallott befizetendő személyi jövedelemadó ne haladja meg a 100.000 Ft-ot,
- a bevallott befizetendő személyi jövedelemadó meghaladja a 100.000 Ft-ot, de a bevallásban a más adónemekben kimutatott visszajáró adó összegét ugyanezen bevalláson átvezetett a magánszemély, és így a **tényleges** személyi jövedelemadó fizetési kötelezettség a 100.000 Ft-ot nem haladja meg,
- a kedvezmény az esedékességtől számított legfeljebb 4 hónapos időtartamot érinthet (lehet 2 vagy 3 hónap is),
- havonként egyenlő részletekben kell megfizetni (ha az összeg csak úgy osztható részletekre, hogy maradék keletkezik, azt az első hónap kötelezettségeként kell számításba venni),
- az adózó a részleteknek megfelelő összegű befizetéseit határidőben teljesíti.

Amennyiben a benyújtott 0953, illetve 0953E bevallásban szerepeltetett kedvezmény iránti igény érvényesítésének a magánszemély az előzőekben felsoroltak szerinti feltételeknek nem felel meg, úgy a kedvezményre vonatkozó nyilatkozatot az adóhivatal határozattal elutasítja.

Egyéb szabályok:

- a kedvezményre vonatkozó kérelemről kizárólag a 0953 és 0953E alapbevalláson lehet nyilatkozni, azaz helyesbítéssel, önellenőrzéssel nem pótolható,
- a pótlékmentes részletfizetési kedvezmény a bevallás pótlására nyitva álló abszolút határidő, azaz az utólagos adóellenőrzés megkezdésének, ennek hiányában pedig az adó megállapításához való jog elévülésének napjáig érvényesítheti, a késedelmet igazoló kérelem egyidejű benyújtása mellett.

V. Tájékoztató a személyi jövedelemadó 1+1 százalékának felajánlásáról

Az előző évhez hasonlóan a személyi jövedelemadó 1+1 százalékáról rendelkező nyilatkozat a bevallási nyomtatvány részét képezi. Így az a magánszemély, aki egyszerűsített bevallást ad, vagy az adóhatóság közreműködése nélkül készíti el a bevallását, a nyomtatvány megfelelő lapjának kitöltésével rendelkezhet az általa megjelölt kedvezményezettek javára.

A 0953-as bevallás vagy a 0953E egyszerűsített bevallás elektronikus úton történő benyújtása esetén akkor küldhető el a rendelkező nyilatkozat a nyomtatvány részeként, ha az adóbevallást a magánszemély saját maga készíti el, vagy ha az adóbevallás elkészítésével megbízott képviselő meghatalmazása a rendelkező nyilatkozat megküldésére is kiterjed.

Lehetőség van arra is, hogy a magánszemély a 0953E egyszerűsített bevallással vagy az adóhatóság közreműködése nélkül benyújtott 0953-as bevallással együtt, de külön lezárt (az adóazonosító jelével ellátott) borítékban küldje meg a rendelkező nyilatkozatát.

A rendelkező nyilatkozat a bevallástól függetlenül lezárt (adóazonosító jellel ellátott) borítékban személyesen vagy postán, illetve elektronikus űrlapként elektronikus úton is eljuttatható az adóhatósághoz.

Azon magánszemélyek is rendelkezhetnek az adójuk 1+1 százalékáról, akiknek az adóját a munkáltató állapítja meg. Ilyen esetben a rendelkező nyilatkozatot lezárt borítékban legkésőbb 2010. május 10-éig kell átadni a munkáltatónak, aki (amely) **2010. május 20-áig** eljuttatja azt az adóhatósághoz.

A 2009. évről benyújtott személyi jövedelemadó bevalláshoz kapcsolódó 1+1%-os nyilatkozatok rendelkezését illetően, hogy a kedvezményezettekhez célba érkező felajánlásokról az adóhatóság tájékoztatja a felajánlókat. A tájékoztatás kizárólag elektronikusan történik. Az a magánszemély is kaphat tájékoztatást, aki nem elektronikusan nyújtotta be a bevallását, ha azt – az erre irányuló nyilatkozatával – külön kéri, és legkésőbb a tájékoztatás elküldéséig az okmányirodánál regisztráltatja magát.